PROMETEU

REVISTĂ DE LUPTĂ PENTRU
PROPĂŞIRE FRUMOS ŞI ADEVĂR

BIBLIOTECA ŞI CASA DE CETIRE DR. ALEXANDRU ... BRAŞOV

CUPRINSUL:

I. Al. Bran-Lemeny: Rugă
Preotul Ioan Ludu: Gânduri de Crăciun
Ecat. Pitiş: Vieţi de flori
Maria Baiulescu: Se stinge Idealul
I. Al. Bran-Lemeny: Domnule Vaida, du-te la Rege!
Horia E. Frunză: Mamei
C. Muşlea: Al patrulea Craiu dela Răsărit
Lia Hancu: Cugetări
E. P.: Poveste mică pentru copii mari
Dimitrie Danciu: Tristeţe
C. Muşlea: Acum o sută de ani
Octav Sargeţiu: Singurătate
Marie Hiemesch: Infiripări de gând

Coresp. din Berlin *(C.)*

Cărţi, Reviste *(Dimitrie Danciu)*

Note şi încrustări *(Dimitrie Danciu)*

+

Anul III. No. 11—12. Noembrie—Decembrie 1937
Apare lunar la Braşov
Redacţia şi Administraţia: BRAŞOV, STRADA CALVIN No. 8.

PROMETEU

REVISTĂ DE LUPTĂ pt. PROPĂȘIRE, FRUMOS ȘI ADEVĂR

Director:
IOAN AL. BRAN-LEMENY

Șef-redactor:
HORIA E. FRUNZĂ

Redactori:
NAE IEREMIA *EUGEN ARSU*

Comitetul Revistei: Ioan Ludu, Ion Popa, G. Tulliu, Radu Prișcu, Inspector Victor Munteanu, Al. Popescu-Dorna, Gerar, C. I. Odor cu directorul și redactorii.

Manuscrisele se vor trimite la redacție pe adresa directorului. Cele nepublicate nu se înapoiază.

Autorii sunt rugați a-și trimite redacției operele, spre menționare și recenzare.

Solicităm ziarele și revistele să ne accepte schimbul. Ținem seamă numai de reciprocitate. In aranjarea materialului ne conducem de necesități technice și tipografice.

Cine a reținut Nr. 1 și 2 se consideră de abonat.

100 Lei anual pt. particulari.
300 „ „ „ instituți și autorități.
20 „ exemplarul.

Rugă

E clocot şi scâncet şi jar
In casă la noi,
Zadarnic eroi
Se sbuciumă iar
Din hotar în hotar.
Noi credem în Tine mereu,
Croeşte-ne vad
Prin haos şi iad,
Dumnezeu.

Pe culmi de Carpaţi
Şi prin văi
Se sfăşie fraţi...
Şi lifte pândesc la răscruci,
Cu ochii 'n văpăi,
Călăi şi haiduci.

Noi credem în sânge de dac
Şi roman,
In avântu-i spre soare,
Spre cer...
Pe piscuri de veac
E un suflet străjer
Ce nu moare...

Din pacea de-azur
Cu mâna-Ţi prea bună, divină,
Desprinde, o Doamne, Tu Sfinte,
Cereşti armonii şi forţă şi chiag
Şi glasuri şi vreri din morminte
Şi-ai vieţii toiag
Spre avânt, înainte...
Dă-i neamului ce ţi se 'nchină.

I. AL. BRAN-LEMENY

Gânduri de Crăciuni

Şi Cuvântul trup s'a făcut şi s'a sălăşluit întru noi.

Evangh. Ioan I. 14

De aproape două mii de ani Moş Crăciun cu barba albă se apropie an de an încet, şi aduce omenimii nostalgia gândului. Din necunoscut, din alte lumi, Moş Crăciun coboară pe meleagurile noastre, aducând în lume mireasma unei alte lumi; în suflet seninătate, în căminuri calde înălţare, un fel de solemnitate, care face ca ziua de Crăciun să nu samene cu nici una alta din calendarul anului.

Sunt sărbători şi sărbători. Dar praznicul acesta are ceva deosebit, specific, pentru sufletul omului. Chiar pentru sufletul omului modern. Şi în palatul celor mari şi în cea mai umilă colibă, ziua aceasta aduce ceva, ce nu pot aduce toate celelalte zile. Pluteşte par'că, nevăzut, în văzduh, dar real, simţit, un duh de sfintenie, un aer de spiritualism, care se coboară peste noi şi în noi din lumi neştiute, umplând sufletele de o divină linişte. Nu ştiu, dar parecă în ziua de Crăciun te simţi mai bun, mai potolit de frământările, în cari te împing furtunile vieţii, mai altul, un om mai de sărbătoare! Se aleg din fiinţa ta înfăţişarea cea mai aleasă, haina sufletească cea mai de seamă... Se deslueşte din misterul eului tău un individualism real, nobil şi înălţat peste mizeria zilelor de rând.

Ce te face să simţi astfel?

Desigur vechile resonanţe din copilăria ta, amintiri răslețe şi duioase despre Crăciunuri trăite, fermecătoarele colinde, întreaga biblica povestire despre peştera din Vifleem, despre iesle, magi, păstori, Iosif şi Maria, despre cântarea cerească a cetelor îngereşti, despre micul Isus pe care-l încălzea suflarea vitelor din staul; — desigur şi răsfrângerea amintirilor despre vechile cântări, cari îţi răsar în minte, ca atâtea diamante pierdute, cântări, pe cari

le-ai auzit de mult, de mult, și cari izvoresc acum din trecut, vii și luminoase:

„Hristos se naște, măriți—l; Hristos din ceruri, întâmpinați-l! Hristos pe pământ, înălțați-vă!“

Mă simt iar copil mic! Căciuliță nouă, cismulițe noi, dar și ceva nou în suflet! Par'că acum aud prima dată în bătrâna bisericuță a satului meu: „Hristos pe pământ, înălțați-vă!“ Ochii îmi stau pe cismulițele noi, dar în sufletul meu de copil dăinuia întrebătoare gândirea nouă: *„Hristos pe pământ“*. Știam că după biserică voiu umbla cu steaua, pe care mama îmi lipise de cu seară o iconiță cu nașterea lui Isus. Dar asta era altceva. Era ceva anume pentru Crăciun. Pentru a-mi purta cu fală prin sat cismulițele. Pentru a încasa nuci și creițari. Pentru a nu mă lăsa mai prejos decât alții de seama mea. Dar ceva rămăsese în gând! Din când în când, între toate gândurile, cari umplu mintea unui copil, gândul acesta revenia uneori. Mai des sau mai rar. Cum se învăluie gândurile de copil: Hristos pe pământ! Și iar mă gândeam! Și-am întrebat pe mama: „Mamă, acu e Hristos pe pământ?“ — „Nu e dragul mamei!“ — „Dar a fost?“ — „A fost!“

Mai târziu am citit evanghelia lui Ioan. *„Și Cuvântul trup s'a făcut!“*

De multe-ori am citit apoi aceste cuvinte. Totdeauna la Pași. De multe-ori la priveghiul morților. Niciodată însă ele nu mi-au stat în față atât de luminoase, ca acum când scriu aceste rânduri. *„Și Cuvântul trup s'a făcut, și s'a sălășluit între noi, și am văzut mărire Lui, mărirea ca a unuia născut din Tatăl plin de dar și de adevăr!“*

Cum aș dori acum să am puterea și lumina lui Ioan Gură-de-aur, ca să pot striga omenimii, lumei întregi, celor bogați și săraci, celor puternici și celor mici, celor înțelepți și celor fără carte, celor cari în ziua acestui *„praznic luminos“* stau în jurul unei mese îmbelșugate, ca și celor mulțumiți de pomana adunată în traistă, celor cari în sunetul radio-ului se învârtesc în ritmul lasciv al tangou-rilor voluptoase, ca și călugărului care-și numără resemnat boabele metăniilor, — să le strig să li se înfigă în minte, că „Cuvântul s'a făcut trup și s'a sălășluit între noi!“ Cel care „era la început“, Cel care „era la Dumnezeu“, și care „Dumnezeu era Cuvântul“, *s'a întrupat!* Dumnezeu din cer *s'a făcut om*. Și *„s'a sălășluit între noi!“*

S'a sălăşluit Dumnezeu-Omul în lume. În mijlocul lumii plină de păcate, rătăcită în întuneric.

Mare, neîntrecută, neasemănată taină! Misterul întrupării, a întruchipării „Logos"-ului, a principiului de divinitate, cu atribuţiile de eternitate, de spiritualism şi de imaterialitate, în trup văzut, în „om", rămâne pe vecii vecilor cel mai mare mister pentru cugetarea limitată omenească. Cel care a făcut cerul şi pământul, trimite pe Fiul Său unul născut în lume, în rândul oamenilor, în chipul lor, în carnea şi sângele lor, cu graiul lor. Divinitatea se îmbracă în materie. „Cuvântul", esenţa ideii spirituale, se realizează în trup pătimitor, muritor.

Nu, nici-odată dogma şi misterul întrupării Celui născut din Duh, nu vor putea fi îndeajuns înţelese de mărginita noastră minte.

Vom înţelege însă altceva. Cauzalitatatea întrupării. Scopul sublim al venirii pe pământ a lui Dumnezeu-Fiul: „S'a întrupat dela Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria şi s'a făcut om... *pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire...!*"

Orice gravă speculaţie scolastică sau teologică trebuie să dispară în faţa majestăţii acestei certitudini. Supra-omenescul, pe care nu-l putem percepe cu sărmana noastră judecată, se iluminează deodată: — parcă acum *„privim ca prin oglindă în ghicitură!"* Pentru noi şi a noastră mântuire! Cât e de simplu, de minunat! S'a pogorît pentru noi din ceruri... Din seninătatea şi veşnicia lumii spirituale, în lumea pe care a creat-o; de dragul acestei lumi căzute, fără putere de a se ridica din căderea ei *„Întru ale Sale a venit!"*

Cititorule, care poate zâmbeşti de naivitatea acestei însufleţiri, aş dori să laşi zâmbetul şi să te pui pe tine în faţa acestei întrupări, acestei „pogorîri din cer"... Să-ţi zici: iată Cel nevăzut vine... îl văd, în lumea Sa, întru ale Sale, între cari mă număr şi eu. Vine şi pentru mine şi a mea mântuire. Vine mânat de nemăsurata Lui iubire de oameni, ca să redeschidă cerul închis mie până la venirea Sa; vine ca să-mi deschidă poarta nemuririi, a vieţii de veci... Vine, ca să mă scape... de vecinica nefiinţă...

Nu vei zice însă aşa. Nu; vei zâmbi, vei arunca cu un suveran dispreţ aceste pagini, şi vei continua să fii mulţumit de „sublima neactivitate" a spiritului, pe care nu vreai să-l oboseşti cu utopii...

Nu, căci — spune evangelistul Ioan — *„întru ale Sale a venit, dar ai Săi pe dânsul nu l-au primit!“* L-au primit ca pe un dușman, stricător de lege. L-au dușmănit, l-au prins, l-au judecat, lau scuipat, l-au pălmuit, l-au răstignit între doi tâlhari... Ai Săi! Pentru cari pogorîse din „ceruri“... Ai Săi *nu l-au primit!*

*

În lume era, și lumea printr'ânsul s'a făcut, dar lumea pe dânsul nu l-a cunoscut!

Filozofăm adesea asupra problemelor vieții, fără să facem legătura directă cu cuprinsul concret al acestei vieți. Filozofia necreștină purcede sau numai dela spirit, sau numai dela materie. Intre cele două lumi se deschide abisul, sau sunt legate numai prin vorbe frumoase. Creștinismul este filozofia care împreună real cele două mari contraste. *Iar legătura este Hristos cel întrupat!* Contemplați lumea prin Hristos, și veți înțelege sensul existenții, pe cari toate sistemele foste și viitoare ale filozofiei și ale cugetării metafizice nu o pot explica mulțumitor... Un mare scriitor bisericesc, Clement, din vestita școală alexandrină, afirmă: *„Fără cuvântul întrupat am fi asemenea vitei, care se îngrașe'n grajdul întunecos, pentru a fi tăiată.“*

Prin Hristos, înțelegem totul. Fără Hristos, nimic! Crearea lumii organice, sensul omenirii, scopul ei,...?! Haos! Cine suntem? De ce suntem? Ce va fi? Haos! Filozoful Schopenhauer, trecând pe stradă dus pe gânduri a izbit violent pe un trecător. „Cine ești Dumneata?“ — îl întreabă acesta supărat. *„Cine sunt eu?“* răspunse filozoful. *„Vai, dacă mi-ai putea răspunde Dumneata la această întrebare, ți-aș da averea mea întreagă!“*

Ce întuneric în lumea fără Hristos! *Intru dânsul viața era, și viața era lumina oamenilor!*

Dar... lumea pe dânsul nu L-a cunoscut! Dacă L-ar fi cunoscut! Dacă L-ar cunoaște azi!

Ce cunoaște azi lumea despre Hristos! Ceva cruci, ceva icoane, câte-o zi de post și irosite cuvinte evangelice. Dar nu *acesta* este Hristos! Nu acestea sunt: *viața, lumina, adevărul!* „Lumina luminează întru întuneric.“ Intunericul nu poate cuprinde aceasta lumină, care luminează pe tot omul ce vine în lume!

Prin Hristos înțelegem totul, fără Hristos nimic! Azi lumea nu-L cunoaște. Va veni însă vremea, când criza veacului și a

sufletului va ridica iarăși credința creștină la o nouă putere universală. Abia cu Dumnezeu ajungem noi în posesia supremie noastre puteri spirituale. Căci însuși Hristos zice: „Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece...“

*

Mă gândesc la golul sufletului celor fără Hristos! Ce pustietate! Ce întuneric! Sufletul flămând și pururea însetat! Să nu crezi în nimic.... Lumea asta să fie o jucărie a unui capriciu al naturii.... Omul un produs al stufărișului din bălțile cu broaște... Armonia sferelor cerești, imutabilele legi ale planetelor vibrări, electrice și puteri magnetice... Spiritul omului, în cele mai ilustre înfățișări numai manifestări ale instinctului de viață!

Dar punctul inițial? Dar cauzalitatea existenței? Dar primul fir de pământ, prima clipă de existență. Cine zicea oare: „Dați-mi un punct fix în spațiu și voiu clădi universul! *Punctul acesta fix*... Izvorul primordial al vieții!

Așa se va fi întrebat împăratul David, proorocul și psalmistul, când a izbucnit: „*Sufletul meu e însetat de Dumnezeu, de Dumnezeul cel viu. Când voiu ajunge să văd fața lui Dumnezeu? Lacrimile mele mâncare mi-au fost ziua și noaptea, când îmi ziceau: Unde este Dumnezeul Tău? De ce te-ai îndoit, și de ce te sbați în mine, suflete al meu? Nădăjduește în Dumnezeu!*“

*

Il iau iarăși pe Clement Alexandrinul... „*Dumnezeu s'a făcut om, ca dela om să'nveți, cum se face omul Dumnezeu.*“

Iată cum desleagă deodată religia și credința toate greutățile problemelor vieții! Dumnezeu se pleacă, cum s'a plecat Hristos, spre creatura în așteptare, ca să-și reverse Duhul său sfânt asupră-i, *pentru a o trezi la o viață divină, pentru a o readuce la comunitate cu dumnezeirea.* „Cum se face omul Dumnezeu“, iată ce trebuie să învățăm, dela Cerescul dascăl, Hristos.

*

Mă'ntreb cu gândul iar la anii fermecați, când Crăciunul era mai sfânt ca azi. La anii cu cismulețele noi. Când am plecat întâi cu steaua. Eram înfrigurat. Mi se părea că duc prin case o solie, pe care alții n'o știu. O veste nespus de mare... Nu cântam bine, dar eram plin de convingere cântând:

„Slavă întru cele 'nalte,
Toate stelele să salte,
Salte cerul și pământul,
Laude tot cuvântul,
Intru cei de sus mărire
Și pe pământ păciuire...“

Iar în biserică, în care cupola se pierdea în fum și întuneric, când auziam cântarea „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, și'ntre oameni bunăvoire“, — eu ridicam capul și priviam în-sus și mi se părea ciudat că nu văd prin tavan și cupolă cerul deschis și cetele îngerești strălucind...

Paznic luminos
Strălucit, frumos,
Astăzi ne-a sosit
Și ne-a veselit...
Că Mântuitorul
Și izbăvitorul
Cu trup s'a născut
Cu trup s'a născut
...
Raiul cel închis
Azi iar s'a deschis...

O, minunată și vrăjită frumusețe a bătrânelor colinde. Cum înseninează sufletele... Cum aduc sărbătoare în casă...

Pe pământ pace... și'ntre oameni bunăvoire...

?!

*

Nu, vechile, scumpele Crăciunuri de altă dată, s'au dus. Acum Crăciunul îl vom trăi în înfrigurarea alegerilor. Pace și bunăvoire!! O Doamne, câtă lipsă am avea de ele.

Și totuși!

Va fi și acum Crăciun! Și totuși în căscioarele din munți și din câmpii, se aprind luminile de sărbători, răsună glasul colindătorilor, gospodarii stau mai senini la masă, pace și liniște coboară par'că din văzduh!

Și totuși... De undeva, de departe, din zările viitorului tainic mijește imaginea unui Crăciun nou, adevărat,... Sufletul

românesc s'a deșteptat din îndelungata-i indolență și trândava-i nepăsare. Un suflu înviorător de credință, de realipire la vechea, mântuitoarea biserică strămoșească umple suflete tot mai multe...

O generație nouă începe... timid... începe... să creadă. Biserica, religia, credința nu mai sunt pentru mulți bune de aruncat în coșul vechiturilor... Sunt necesare... sunt salvarea din mrejile, cari întind spre noi ghiare gata să sfâșie și să sugrume... Azi biserica își recâștigă locul de cinste, prin care a purtat spre izbăvire un neam prin cele mai negre vremuri... Mâine credința se va înrădăcina adânc în suflete...

Și apoi va izvorî iar din taina viitorului Crăciunul drag, bun și adevărat, cu Hristos în suflete, cu pace în case, cu bunăvoire între oameni...

Iar colindătorii vor rosti mai cu drag:

„Sculați, sculați boieri mari
Florile dalbe
Că vă vin colindători
Florile dalbe."

*

Atunci Hristos va fi iar *„sălășluit între noi..."*

Preotul Ioan Ludu

+

Vieți de flori

Privesc din geam rondelele cu flori,
Căci peste drum de mine-i o grădină:
Pestriță lume, pururea senină;
Și pașnicii-i, tăcuți locuitori

Sunt fericiți pe șubreda tulpină.
Ei nu știu ce-i să suferi și să mori
Râvnind o zi cu soare. Mici surori,
A căror vieți țesute-s din lumină.

Se 'nalță și se uită peste gard
In pâlcuri floarea soarelui bălaie
Și nalbele cu ciucuri de văpaie.

Ca niște fete tinere, ce ard
De dorul ca s'audă și să vadă,
Să știe tot ce se petrece 'n stradă.

ECAT. PITIȘ

+

Se stinge Idealul

Generația noastră s'a pomenit în viață cu această făclie dătătoare de nădejde, care fericea popoarele, lumina artele, înfrumusețea natura, călăuzea sufletul spre tărâmuri apropiate de sferele veciniciei.

S'au bucurat generațiuni de această rază, care a fost tovarășă intelectualilor, care entuziasma sufletul nostru să se înalțe în cele mai grele momente spre triumf, încât nici războiul, acest crud ucigător de oameni, nu a putut să stingă această făclie.

Cu toate suferințele îndurate, totuși neamul nostru a biruit; luminat de ideal și de o speranță vagă, se născu în suflete o veselie intensă, ce ne stăpânea, în ciuda tuturor sbuciumărilor îndurate și a tuturor rănilor fizice și morale.

Cu frenezie am trăit anii de izbândă, de glorie a neamului nostru, momentele idealului realizat.

Amețiți de această viață, nu luam seamă, că această generație nouă, care pornise cu sufletul plin de ideal la lupta pe viață și pe moarte, cu încetul tânjea, se întuneca și se transforma, lăsând un gol în sufletul său.

In acest desechilibru fizic și moral se plămădea o râvnă și sete pe plăceri, pornind în vârtejul amețitor al vieții fără vlagă.

Au trecut aproape două decenii dela pacea încheiată, de de când constatăm că raza idealului s'a depărtat tot mai mult de noi, încât acum abia o mână de oameni o mai păzește și cu inima încleștată, văd crepusculul, văd cum apune și cum se stinge

In locul său s'a ridicat cu încetul un schelet înșirat în oase, care înfioară și amărăște sufletul, pornindu-l pe drumuri rele, înstrâinându-i credința, căzând în prăpastia demoralizării plină de cinism și de brutalilitate.

De unde să vie acel mare suflet, care să ne întoarcă pe calea idealului, să sădească acea sămânță germinativă a adevărului și a cinstei.

Nimeni nu se gândește să pună stavilă acestei stări triste. Materialismul guvernează lumea; cei eruditi, retrași în turnul de științe, ignorează valul ce cuprinde neamul nostru, pentrucă se consacră a înălța valoarea poporului nostru.

Fantoma urâtă ne pândește cu amăgiri, se naște o demagogie absurdă și o plutocrație oarbă, care stau încăerate spre folosul celor ce ne urmăresc cu dușmănie.

Și mari și mici, și bătrâni și tineri, plutim pe aceleași țărmuri, depărtându-ne mereu de sentimentele ideale.

Voi copii ai secolului, întoarceți barca, ca să puteți vedea iarăși lumina Idealului.

Maria Baiulescu

+

Domnule Vaida, du-te la Rege!

Suntem în plin haos. Soartea actuală a țării ni-a tăiat însângerate brazde în suflet.

Domnule Vaida, D-ta care ești încununat cu cea mai strălucită aureolă de luptător și de om politic, cum nu este altul în această țară, du-te la înțeleptul și iubitul nostru Rege și glăsuește-I astfel:

Majestate! Suntem la o mare răspântie. Pe creasta de azur a destinului nostru văd arzând candela renașterii neamului. Indiferent de infățișarea parlamentului, prevăd mari hărțueli și lupte intestine, cari pot primejdui unitatea și viitorul țării noastre. Clopotele bisericilor vestesc Nașterea Domnului. Ingerii cerurilor ne'ndeamnă și ni cântă: Pe pământ pace și între oameni bună 'nvoire.

Majestate! Salus reipublicae suprema lex! Chiamă la Tine pe fiii cei mai buni ai țării, pe fruntașii vieții noastre politice și spune-le: dați-vă mâna, împăcați-vă!

Domnule Vaida! Dintr'o astfel de colaborare patriotică, închiegată într'un mănunchi, se va putea elabora un program de guvernare, aprobat de M. S. și de parlament. Reformele vor trebui să fie radicale, din cari să țâșnească o nouă viață pentru rămânism și pentru viitorul național, economic și moral al țării noastre.

Dorinței Regale se vor pleca bărbații noștri politici cei mai de seamă. Un freamăt de bucurie s'ar deslănțui asupra tuturor plaiurilor patriei.

In frunte cu D-ta, D-le Vaida, pe care trebue să te accepte toți, se va constitui acea alcătuire de conducători-patrioți, cari să pună bazele solide ale României de mâine: iată numele celorlalți: N. Iorga, A. Averescu, G. Tătărescu, V. Nițescu, O. Goga, Corneliu Codreanu, G. Brătianu, I. Mihalache, Iuliu Maniu, Valer Popp și Gr. Perițeanu.

The right man on the rigth place!

Desființarea partidelor ar fi întâiul act ce ar trebui să se producă.

Considerațiunile constituționale sunt aproape ridicole în fața imperativului categoric de neînlăturat, al refacerii totale a țării noastre!

Noi dăm o formulă, o sugestie, pornită din convingere și conștiință românească. Videant consules!

I. Al. Bran-Lemeny

15. XII. 1937.

+

Mamei

Mamă!
Cu capul desvelit, cu pieptul gol
Dau lumii rotogol
Și'n tremurări de zumzet de aramă
Nu bag în seamă,
O voce cum pe nume mă tot chiamă!...

Mamă!
Azurul vag din zări
Il sorb nesățios pe gură și pe nări...
Piciorul meu despică 'n lături ceața
Și 'ncrezător în sine se avântă,
Cum după-o noapte frântă,
Mijește tot mai clară dimineața...

Mamă!
M'apucă
Dor năzdrăvan de ducă...
In necuprinsul zării o nălucă
Spre sânul ei neîncetat mă chiamă...

HORIA E. FRUNZĂ

+

Al patrulea Craiu dela Răsărit

Legendă

Se povesteşte că nu trei, ci patru au fost Craii, cari văzând steaua dela Răsărit, s'au hotărît să meargă după lumina ei, ca să afle pe Mântuitorul nou-născut.

Ei se înţeleseră să se întâlnească la un timp anumit înafară de oraş şi să călătorească împreună. Trei din ei s'au şi întâlnit la locul ştiut; al patrulea însă n'a venit. Astfel plecară singuri la drum, ajunseră cu bine în Vifleem, găsiră pe Iisus Hristos şi-i oferiră darurile aduse: aur, smirnă şi tămâie.

Al patrulea Craiu pornise şi el spre locul de întâlnire, dar în drum dădù de un om, pe care tâlharii îl jefuiseră de tot avutul şi-l mai şi bătuseră, lăsându-l plin de răni. Craiul legă rănile omului, îl puse pe calul său şi se gândea ce i-ar putea da ca să-i înlocuiască pierderea îndurată, când i se părù că aude un glas, care-i zice: „Dă-i una din pietrele scumpe, pe cari le-ai luat pentru noul Impărat!"

Al patrulea Craiu avea adică trei pietre scumpe: un diamant, un rubin şi un opal, pe care voià să le dăruiască şi el tinărului Impărat.

Nu stătù deci mult pe gânduri, scoase diamantul, îl dete omului şi plecă în grabă mai departe.

Când ajunse însă la locul de întâlnire, cu părere de rău văzu că întârziase. Lumina stelei dela Răsărit strălucea însă şi acum tot atât de frumos ca şi înainte, de aceea pornì şi el după ea, zicându-şi în sine: „Poate că în oraşul cel mai apropiat voiu ajunge pe prietenii mei!"

Drumul era însă greu şi deoarece trebuia să călărească tot cu ochii la stea, nu mai ajunse nici odată pe prietenii săi. Dar în cele din urmă sosì şi el în Vifleem, găsi însă orăşelul plin de soldaţi romani şi de mame îndurerate, căci Irod dăduse poruncă, ca toţi copiii sugaci să fie ucişi.

Trecând pe lângă o colibă, al patrulea Craiu auzi pe o sărmană mamă rugând pe un soldat să-i cruțe copilașul. Craiul se rugă și el, dar oșteanul nici nu voià să-l asculte, ci cerea cu îndârjire:

— Dați-mi copilul!

Atunci Craiul auzì o voce lină și dulce, care-i zise:

— Incearcă și-l înduplecă, cu rubinul tău!

Plin de tristețe, el dete piatra cea scumpă și copilul rămase în viață.

Apoi Craiul porni mai departe în drumul său. Steaua îl conducea acum de mai bine de 30 de ani. Umblase prin Egipet, Nazaret și Galileea, dar nicăeri nu-l putuse vedea încă pe Impărat.

Bătrân, sleit de puteri și desamăgit, ajunse în cele din urmă în Ierusalim și, ca de obiceiu, întrebă și aici de Impăratul.

„O, da!“ — îi răspunseră oamenii — „Regele Iudeilor e în Ierusalim; tocmai acum va fi răstignit!“

Oamenii râdeau cu hohot spunând aceste cuvinte, iar Craiul își întoarse privirile triste în altă parte și văzu o fetiță frumoasă, care, rugându-se, căzuse la picioarele unui om ce voià să o ducă cu sine. Fata îi datora niște bani și pentru că nu era în stare să-i plătească, avea să fie vândută ca sclavă. Ea îl implora să o mai aștepte, apoi văzându-l pe Craiu, îl rugă și pe el să o scuze.

„Dă-i omului opalul tău!“ — se auzi din nou vocea cea dulce.

Acesta era tot ce-i mai rămăsese din darurile ce voia să le facă Impăratului, și totuși, el dădu opalul, iar fata fu salvată.

Deodată însă cerul se întunecă, pământul se cutremură și casele începură să se clatine și să se prăbușească. O piatră, căzând de pe o casă, îl lovì pe Craiu și-l trântì la pământ.

El își zise linistit: „Mor, fără să fi avut parte de noroc! Nu-l voiu mai vedea niciodată pe Impăratul și darurile mi le-am împărțit toate. Se vede, că nu sunt vrednic de o cinste atât de mare!“

Dar, tocmeai când își zicea acestea, o lumină dulce spintecă întunericul și'n această lumină sta un om. Pe față-i strălucea bunătatea și ochii-i erau ca două stele. Cu glas plin de blândețe și de dulceață, glas care de trei ori șoptise în inima Craiului, omul îi zise:

Totdeauna voiu fi cu tine! Ceea ce ai făcut unuia din acești mai mici frați ai mei, mie mi-ai făcut!“

Traducere de C. Mușlea

Cugetări

Cine privește cerul înstelat, nopțile tainice cu lună, cine ascultă murmurul isvoarelor, sau se uită la firul de iarbă ce se răsfață la soare și nu se face mai bun — acela este iremediabil rău.

Să fii fericit că exiști, e prima și cea mai mare datorie a omului față de Dumnezeire.

Bătrânețea și moartea inspăimântă numai atunci când, nu este nici destulă credință, nici destulă înțelepciune.

A ne jena de gusturile, de preferințele noastre — e ca și cum ne-am rușina de noi înșine.

Pentru ce vorbesc oamenii mult? — să nu gândească.

Viața trebuie cucerită bucată cu bucată.

LIA HANCU

+

Poveste mică, pentru copii mari

(Continuare)

Cum vă spuneam, viteazul general se sculă contra puterilor lui Antichrist, ai cărui învățăcei văzând că vor pierde lupta, începură să lupte cu tot mai mare furie, chemând în ajutor toate duhurile întunericului. Și văzându-și Antichrist oștile înfrânte, li trimise ajutoare din toate părțile supuse lui, dar înzadar, fiindcă oștile Domnului nu pot fi biruite. Iar văzând că, odată și odată va fi înfrânt, dădu poruncă asupră de răsbunare contra creștinilor. Și iar începură zile înfiorătoare de Apocalips:

Bisericile și mânăstirile fură arse sau dărâmate, altarele pângărite, preoții și călugării împușcați, arși în biserici sau răstigniți, călugărițele batjocorite în mânăstiri, morții desgropați pentru a li se lua podoabele, femeile și fetele celor ce nu cred în el, batjocorite, iar copiii lor spintecați.

Dar poporul credincios Domnului se ruga și se roagă încă zi și noapte, pentru mântuire.

II.

În timpul acesta, într'o țară îndepărtată spre Soare-Răsare, țară bogată și frumoasă, cu oameni buni și credincioși, dar năpădită și jefuită de oamenii lui Antichrist și de aliații lor, era o oștire sau Legiune — cum se mai zice — alcătuită din tineri aleși, încercați și viteji, dar cu rușine de oameni și cu frică de Dumnezeu, gata oricând să înfrunte puterile întunericului. Această oștire avea în frunte un Căpitan evlavios și înțelept, dar aspru și neînfricat. Și avea Căpitanul un Mare-Sfetnic înțelept: era feciorul unui preot bătrân. Era evlavios și curat la suflet, frumos, cu chip de înger. Dar și ceilalți sfetnici, adică mai mari Legiunii, erau toți cu sufletul mare și curat și neînfricați.

Într'o noapte, Marele-Sfetnic avu un vis:

Se plimba pe o câmpie mare, verde și frumoasă, în care erau cele mai frumoase și mirositoare flori, când deodată văzu

în depărtare o lumină care se apropia. Marele-Sfetnic rămase înmărmurit văzând lumina apropiindu-se şi cu cât se apropia, cu atât era mai orbitoare. Când lumina ajunse lângă el, din mijlocul ei se arătă Arhanghelul Mihail. La vederea Lui, Marele-Sfetnic se cutremură şi căzu cu faţa la pământ. Atunci auzi glasul Arhanghelului zicând:

La auzul acestor cuvinte Marele-Sfetnic, cu glasul sfâşiat de durere, zise:

„Fiule, credinţa în Domnul e batjocorită de hoardele lui Antichrist, casele Domnului pângărite, slujitorii Lui omorîţi, iar credincioşii în primejdie de moarte. Scoală, mergi şi luptă pentru Cruce!“

„Sfinte şi mărite Arhanghel, noi n'avem frică de moarte. Viaţa noastră este închinată Domnului, dreptăţii şi suferinţii. Sântem gata să suferim orice, dar sântem săraci; lumea nu ni dă crezare nouă, ci celor mincinoşi, cu toate că luptăm în numele Tău; n'avem nici cele trebuincioase pentru drum, iar cei cari ne pot ajuta, nu ne lasă nici să plecăm...“ Dar pe când el vorbea, Arhanghelul se suise în ceriuri.

Atunci Marele-Sfetnic se trezi din somn şi plânse amar până la ziuă, rugându-se lui Dumnezeu.

A doua zi, Marele-Sfetnic se duse la Căpitan şi-i spuse cele ce a visat. Şi Căpitanul se cutremură de cele auzite. Atunci Marele-Sfetnic îl rugă să-l lase ca să meargă şi să lupte pentru Cruce. Dar Căpitanul zise:

„Dragul meu, dacă tu ne vei părăsi, e greu de noi. Sântem puţini şi aici ne aşteaptă lupte înfricoşate. Primejdia e mare: Toate puterile întunericului sunt contra noastă şi n'au odihnă pânăce nu ne vor vedea înfrânţi, iar ajutorul tău ni este prea de mare folos. Şi aici trebue să luptăm pantru Cruce şi pentru Domnul!“ Iar Marele-Sfetnic plecă îndurerat.

A doua noapţe, avu alt vis:

Era în Spania şi mergea pe uliţile unui oraş frumos, iar când ajunse într'o piaţă văzu o privelişte înfiorătoare: ostaşii lui Antichrist trăgeau cu puştile în chipul Mântuitorului. Atunci, ca un uriaş, se repezi la un ostaş, îi smulse puşca din mână şi îi culcă pe toţi la pământ. Dar chipul Mântuitorului fusese sfărâmat de nelegiuiţi. Ingrozit, se întoarse înapoi şi, în altă parte, văzu pe Domnul răstignit. Atunci căzu plângând lângă Crucea Domnului şi zise: „Doamne, Doamne, cu ce am păcătuit? Ai milă de

noroadele Tale!“ Şi auzi glasul Mântuitorului zicând: „Fiul Meu, sunt răstignit a doua oară, dar Tatăl se va îndura de voi!“

Atunci se trezi din somn şi iar plânse amar până la ziuă, rugându-se Domnului.

A doua zi se duse iar la Căpitan şi-i spuse cele ce a visat. Şi capitanul se cutremură iar de cele auzite şi căzură amândoi în genunchi, rugându-se. Apoi Căpitanul chemă pe mai marii Legiuni la sfat şi Marele-Sfetnic li spuse şi lor cele ce a visat. La auzul acestor minuni, îngenunchiară cu toţii, vărsând lacrimi fierbinţi şi rugându-se lui Dumnezeu. Apoi Căpitanul li zise:

„Fiindcă nu se poate altfel, vom merge numai noi în Spania şi vom lupta pentru Cruce! Viaţa noastră nu-i făcută decât pentru jertfă!“ Dar mai marii Legiunii răspunseră în cor:

„Nu se poate! Tu te-ai jertfit mai mult decât noi toţi şi dacă vei pleca, cum va rămâne scumpa noastră Legiune? Dacă piere păstorul, cum rămâne turma? Ori pleacă toată Legiunea, în frunte cu tine, ori nu! Şi cum Legiunea nu poate pleca, vei rămâne, fiindcă o aşteaptă vremuri grele şi urgii! Trebue să rămâi în fruntea ei, pânăce îşi va fi îndeplinit menirea! Cine să o conducă?“

Atunci hotărîră ca să meargă şapte dintre mai marii Legiunii, în frunte cu un General bătrân şi viteaz, tatăl sufletesc al Legiunii.

III.

Şi, la glasul Arhanghelului, au plecat spre Soare-Apune, peste ţări şi mări, să lupte pentru Christos, pentru Cruce şi pentru credinţa în Dumnezeu, pângărită de cei nelegiuiţi. Li s'au pus fel de fel de piedici ca să nu plece, ba nici n'au putut merge pe drumul cel mai scurt, ci a trebuit să ocoleească mult până au ajuns în Spania, unde au întrat să lupte în oastea viteazului general spaniol.

Dar Fiul Domnului s'a jertfit pentru păcatele noastre şi Dumnezeu nu primeşte decât jertfe curate.

Au luptat cu toţii ca feţii-frumoşi din poveşti, dar Domnul a vrut ca doi din ei să fie jertfiţi pe altarul Credinţei. Intr'o zi, un obuz trimis de oştile lui Antichrist îi ucise. Căzu Marele-Sfetnic şi unul dintre mai marii Legiunii.

La auzul acestei veşti, toate inimile creştine au plâns amar, dar Antichrist rânjea de bucurie şi învăţăceii lui săltau şi se bucurau. Iar din cei cinci rămaşi, doi s'au îmbolnăvit, iar unul

a fost rănit. Atunci bătrânul General se hotărî să-şi aducă fiii în ţară, văzând că oştile lui Antichrist au să fie înfrânte.

Şi i-a adus în ţara lor şi pe cei căzuţi, pentruca sfintele lor moaşte să fie îngropate în pământ strămoşesc, spre a fi pildă celor credincioşi şi veşnică ameninţare celor păcătoşi şi fărădelege.

Şi când au ajuns în ţară, a fost jale şi tristeţe mare: plângeau toţi, cu mic cu mare, cei credincioşi, iar ostaşii Legiunii au postit post mare. Toată ţara era plină de durere. Ieşitu-li-a în cale popor mult, cu arhierei şi episcopi făcând slujbe şi rugându-se lui Dumnezeu pentru odihna sufletelor celor doi scumpi răposaţi, suflete chinuite şi sbuciumate pentru Credinţă.

Iar când i-au dus la locul de veci, a fost o înmormântare cum n'au avut craii şi împăraţii. A fost lume multă, cât frunză şi iarbă. Au venit flăcăi şi fete din toate colţurile ţării, în frunte cu arhierei, episcopi şi preoţi. Carul cu sfintele moaşte era tras de flăcăi voinici, iar în urmă veniau fraţii lor întru suferinţă, în frunte cu Căpitanul lor. Şi toată lumea era sdrobită de durere. Atunci l-am văzut şi pe Căpitan plângând: plângea cu acel plâns sfâşietor, plânsul cel fără de lacrimi, fiindcă mucenicii n'au lacrimi.

Dar în Sfânta Scriptură stă scris: „Iară Iuda, cel fărădelege, n'a vrut să 'nţeleagă."

Şi despre Iuda, cel fărădelege, vă voiu vorbi în numărul viitor. *E. P.*

✝

Tristețe

Foi palide și reci gonite de furtună,
Imi defilează în amurg pe dinainte,
Cântările de-acum n'au să ne mai alinte,
Vioarei i s'a rupt și cea din urmă strună.

Tristeți de plumb ne-apasă greu pe umăr
Când toamna-și desfășoară larg marama;
Pădurile își scutură în vânt arama
Și anii ce-au trecut încep din nou să-i număr.

A 'ncremenit surâsu 'n colțurile gurii,
Melancolia ne-a cuprins cu mâini de soră, —
Azi nu se mai îndeamnă la aceiași oră
Lăute viorii în marginea pădurii.

Cărările ce ne-au primit odată pașii
In dup'amiezi de dor — în crângul argintiu
Și-au zăvorit demult intrarea cu pustiu
— Ni s'au uscat pe câmp și 'n suflet toporașii.

DIMITRIE DANCIU

Acum o sută de ani

Prea Cinstite Domnule Protopoape!

Atât religia noastră şi legea patriei, cât şi mai multe milostive porunci împărăteşti şi gubernialicești, şi anumit de sub No. Gubernial 10698 A. 1814 circulariter înştiinţate, aspru opresc, ca în sărbătorile Paştilor, Rusalilor şi a Naşterii lui Hristos, feciorii să nu îndrăsnească a colinda şi a umbla din casă în casă de a coldui (cerşi!) bani, colaci şi carne, însă acealea limpede poruncesc ca tot omul mare şi mic în arătatele sărbători de căpetenie să meargă la Biserică sub încurgerea pedepsii, şi să se roage lui Dumnezeu împreună cu Preotul locului şi să înveaţe religia cu moralitate.

Mai sus descoperita opreliște de a colinda şi de a umbla din casă în casă cu jocuri pentru colduit, luminat o adeverează aicia în copie adăugata poruncă a Cinstitului Magistrat al Braşovului sub 31 Decemvrie 1824 anume ieşită şi în toate Bisericile româneşti din Barţia (Ţara Bârsei!) publicată, care milostive porunci mai sus arătate în curgerea a mulţi ani cu toată străşnicia s'au şi ţinut întru bună rânduială, însă arendaşul de aicia aflător Domnul Michael Schiel leagea noastră şi pomenitele mai înaltele porunci n'au voit a le băga nici într'o samă, măcar că şi doi dintre diregătorii şi bătrânii satului au mers la Domnul arendator Schiel şi l-au rugat ca să nu dea acea slobozenie la feciori să umble să colduiască bani, colaci şi carne, căci oamenii sunt foarte săraci, n'au de unde a da, şi se vor face pricini, ba n'au fost destul cu aceea, ci şi eu însuşi ca parohul locului tocma în ziua de Crăciun am fost silit a lăsa slujba sfintei Bisearici şi a mă duce de doao ori la cvartera domnului Arendator după a dumnealui poruncă tuturor legilor împotrivitoare, cu care duceri ale meale la cea dintâi l-am foarte rugat pretenește, ca să nu facă acest fel de pagube sufletești împotriva religii şi a prea înaltelor porunci; iară la cea de a dooa a mea mergere, după

a dumnealui poruncă, m'am dus cu însuşi protocolumul, în care sunt scrise prea înaltele porunci, şi cu însuşi în originâl porunca a Cinstitului Magistrat în treaba aceasta ieşită, care sub numerile sale ambae mai sus aicia sunt citâluite, şi din cuvânt în cuvânt, cu tot înţelesu, i le-am cetit şi i le-am făcut ştiute. Ci dumnealui, în loc de a da cinste şi a se supune prea înaltelor şi milostivelor porunci, de împotrivă mi-au răspuns cu foarte aspre cuvinte: precum că întru acesta sat nu are nime de a porunci nimic, ci numai dumnealui singur porunceşte, şi dă mai de multe ori pomenita slobozenie, de ar pune măcar şi doao mii de zloţi.

Şi aşa, în ziua Naşterii lui Hristos sau de Crăciun a. tr. 1837, au dat voie feciorilor de aicia de a umbla din casă în casă cu jocuri, şi de a coldui bani, colaci şi carne, de unde s'au născut mari pagube sufleteşti, ne viind atât feciorii şi fetele, cât şi din cei bătrâni, mulţi la Sfânta Bisearică, ba şi alte cu totu neplăcute întâmplări s'au ivit din arătata a domnului Arendator slobozenii leagilor limpede împotrivitoare.

Deci diregătoria mea cea păstorească mă sileaşte a ruga pe Prea Cinstit Domnia Ta ca să te milostiveşti a mijloci unde se va cuveni cât zisul domn arendator D. Schiel pentru data feciorilor de aicia slobozenie dela mai înaltele locuri strâns oprită, sub răspundere să se tragă, iară pe timpu fiitor dela acest fel de mari îndrăsniri de suflet şi trup păgubitoare cu tărie să se oprească.

Aşteptând comunicaţia celor săvârşite, cu deosebită cinste rămâiu Al Prea Cinstit Domniei Tale

umilit serv

Jacobus Balkes m. p.
Parochus Loci.

Wledeny, die 15 Ianuarii 1838.

Protopopul Petru Gherman prezintă Magistratului jalba preotului, iar Magistratul dă ordin sever birăului român din Vlădeni, — şi nu arendatorului sas, — ca în viitor să fie cu mare grijă ca tineretul din sat, pe lângă aspră pedeapsă, să nu mai îndrăsnească, la nici o sărbătoare, să cânte şi să cerşească bani, colaci şi carne.

(Din Arhiva Municipiului Braşov, No. 15/1839.)

C. Muşlea.

Singurătate*)

Patimă și chiot de izbândă
Cui de-acuma inima-mi să fure?
Te-am pierdut ca doina 'ntr'o pădure
Și'n zadar mai cerc să stau la pândă.

Când, spre ziuă, ninge din luceafăr
Mierea ochilor pătrunși de vis,
Simt rămas în ultimul dichis
Trupul tău mereu robust și teafăr.

Pe cearșeafuri ciobul frânt din lună
Irizându-și pulberea lui rece:
Niciun vin nu-i chip, de atunci, să'nnece
Cana suptă leneș împreună...

Svârle-mi, dulce, creanga de măslin
— Ropotul întoarcerii la mine —
Să încheiu în cântece depline
Logodirea noastră 'ntr'un destin!

OCTAV SARGEȚIU

*) Din „Vad de cântece și stele".

+

Înfiripări de gând

Prin fidelitate față de credință se înfiripă în suflet cele mai înalte idei.

*

A îndeplini cu străduință porunca superioară a momentului înseamnă arta de a trăi, în accepția ei cea mai nobilă.

*

Cine moare fără credință în Dumnezeu — se sfârșește.

*

Gândul bun rodește binecuvântare.

*

Rodirea și creșterea zace în mâna Domnului.

*

Afirmând pe Dumnezeu simți bucuria faptei pure.

MARIA HIEMESCH
(Trad. din germ. de I. Al. B.-L.)

+

Coresp. din Berlin

Reprezentații de televiziune

Teatrul televizionist prestează mai mult decât cel obișnuit și filmul

Regia și cinematograful televizionist

Bazat pe experiențele anului trecut, comunicate prin reprezentațiile teatrului Telefunken, această firmă mondială a desfășurat și anul acesta, la marea expoziție radiofonică germană, un program de-o deosebită bogăție și calitate.

Programul frumos al laboratorului Telefunken se dovedește prin funcționarea tabloului de salt de 441 de rânduri. Aceasta cifră a fost acceptată ca *normă* de Poșta germană de stat. Față de tabloul de 385 de rânduri, ea facilitează o mai mare claritate. Și americanii au introdus între timp cifra de 441 de rânduri, așa că numai Anglia a mai rămas la tabloul cu 405 rânduri. Telefunken a reprezentat anul acesta de prima dată schimbarea *fără pauză* a reprezentațiilor de tot felul. Teatrul, fotografia liberă și filmul, fotografia din apropiere și din depărtare oferă regisorului o succesiune variată de posibilități pentru supraluminarea dela o scenă la alta, deci forma de regie la fel, cași la Radio și film. Separație clară: omul din cameră — technicianul — regisorul. Telefunken a desvoltat mai departe tabloul televizionist radiofonic în mare proecțiune, cu deplin succes. Totuși până la adevăratul cinematograf televizionist mai este un mare pas. Deasemenea casei Telefunken: se datorește noul sistem al fotografierii mari a unor figuri televizioniste în forma „transmisiunii figurii mărite a oratorului, cu ocazia discursurilor și conferințelor.

Secretele difuzoarelor

In ultimii ani calitatea difuzorului a devenit direct surprinzătoare. In preajma anului 1938, Germania a dus îmbunătățiri mari. Cari sunt aceste secrete? Casa Telefunken a pus

technicianului problema „lărgirii în jos a benzii de frecvenţă". Este aci vorba, ca şi cele mai adânci tonuri să răsune prin difuzor puternic, clar, natural şi plin. Aceste adâncimi se pot obţine numai printr'o destindere deosebit de moale a membranei. Calea cea bună a găsit-o anul acesta Telefunken prin întroducerea aşa — numitei membrane de bandă lată". Marginea ei fiind turnată subţire, ea este atât de sensibilă, încât poate urma tuturor vibraţiunilor, celor mai încete şi celor mai repezi. Totdeodată, s'a obţinut alt succes mare, dobândindu-se, în locul favorizării supărătoare a frecvenţelor, pentru 800 Hertz egalitatea tuturor frecvenţelor. Astfel s'a armonizat reproducţia tuturor tonurilor. In fine, o altă înbunătăţire s'a obţinut printr'o nouă construire a bobinei de vibraţie. „Superué" cu vârfuri al noilor aparate de muzică Telefunken a mai primit un difuzor de ton înalt, care se poate demonta. In orice caz, aceste noi îmbunătăţiri tehnice au făcut din aparatele noi de recepţie Telefunken adevărate *aparate muzicale.*

Iată, în aparenţă lucruri mici, dar cu efect mare şi îmbucurător.

Radiofonia în interes obştesc

Biroul de informaţiuni Telefunken pentru chestiuni electro-acustice

Firma mondială Telefunken a adus, cu ocazia ultimei mari expoziţii radiofonice germane, la această expoziţie o idee cu totul nouă, nerealizată până acum. S'a creiat un birou de informaţiuni, care a dat sfaturi, informaţiuni şi deluşiri la orice întrebări ale tuturor acelora, cari se interesează de probleme electro-acustice.

Experienţe adunate în ani zile au fost puse astfel la dispoziţia publică. Numai technicianul care se află în toiul muncii lucrărilor technicei sonore şi radiofonice, poate da cu certitudine răspunsurile cele mai exacte. Inainte de a construi este necesar sfatul, informaţia. Astfel se evită neajunsurile şi supărările şi se asigură succesul unor lucrări technice importante. Acest birou de informaţiuni a prezentat o amplă expoziţie a tuturor aparatelor Telefunken pentru scopurile transmisiunii sunetului. Puteai vedea toate, dela microfon până la difuzor. S'a arătat în funcţiune o mică instalaţie sonoră cu două difizoare de pâlnie,

apoi s'au prezentet instalații pentru intreprinderi, restaurante, orașe, comuni și biserici.

Notăm însă, că orice technician este și un bun electro-acustician.

Urechea ascultătorului a devenit în ultimii ani atât de pretențioasă, încât reclamă mai mult din partea acusticei și anume o calitate superoară. Biroul de informațiuni Telefunken a răspuns prompt la toate întrebările. Mai mulți specialiști, cari au adunat multe experiențe la această firmă s'au pus la dispoziție cu sfatul și cu fapta, cu explicații și cu lămuriri. *Cor.*

+

Cărți, Reviste

Semne 'n sculuri (poeme) de Ion Roșca. Poemele regretatului Ion Roșca, unul din fondatorii revistei „Iconar" publicație de puternică și selectă creație literară din Bucovina, adunate cu dragoste de poetul E. Ar. Zaharia, și prefațate de Mircea Streinul, au apărut în editura „Bucovvina" prin larga înțelegere a d-lui I. E. Torouțiu. Acest mânunchiu de tristețe poposit pe albe file din sufletul poetului dispărut va face să ne aducem aminte mereu de el. Din cele 29 poeme pe care ni le-a lăsat când s'a hotărît pentru lungul drum, se poate vedea netăgăduitul său talent. Și dacă ar fi mai trăit ne-ar fi dat poate mai mult.

Convorbiri Literare continuă să mai apară prin strădunța d-lui Prof. univ. M. Tzigara-Samurcaș. In numărul apărut pe August—Octomvrie calaborează: Ovid Densușianu-Fiul, Vladimir Tudor, Al. Iordan, Sergiu Ludescu. Cu versuri: N. Davidescu, Ion Molea, Sergiu Ludescu, Dimitrie Danciu, Pius Servien. Valoros articolul d-lui A. Tz. Samurcaș: Efemeriade muzeografice. Recenzia cărților e susținută bine de Prof. I. G. Dimitriu. Revista revistelor e slabă. Lipsește condeiul ascuțit și ochiul viu în acest sens.

Țara Bârsei, condusă de Prof. Banciu, a apărut pe Novembrie—Decembrie. Semnează: *I. Condurache:* Diplomați romîni în trecut, *Oct. Popa:* Făgărașul sub regii unguri, *Maria Popescu-Bogdan:* Istoricul școalei Reun. Fem. Rom. brașovene. *Dr. Alexe Salica:* Amintiri din răsboiul de intregire. *Axente Banciu:* Pictorul Hans Bulhardt și din ziarul Prof. Ciortea. Versuri: *Aurel Marin:* Versuri, *Gh. Banu:* Ascult, Cântă-mi, Toamnă; *Dimitrie Danciu:* In țarini, Liniște; *I. V. Boeriu:* Faptura ta; *Emil Micu:* Uitare. Proză, dări de seamă, bibliografie, etc.

Craiu nou revine dela Alexandria. Revista e condusă de Nicu Mazelu. E un puternic scut de cultură și atitudine românească

Innoirea. Revista scriitorului Tiberiu Vuia, apare la Arad în condițiuni. Semnează: Tiberiu Vuia, Grigore Bugariu, T. Al. Stamatiad, George Drumur și alții. Deosebit de importantă este conferința d-lui Sextil Puscariu: *Brâul crucii ortodoxe*, ținută la Oradea, în congresul Frăției Ortodoxe Române. Dorim înnoirea întregei țări în spirit de jertfă pentru destinul ei.

Plaiuri Săcelene, revista poetului Victor Tudoran, nevoie din Săcele tot așa de bine îngrijită și valoroasă prin conținut. Semnează: Pr. Gh. Șerbu: Gânduri pentru Înălțarea Sf. Cruci. I. Păltănea: Tradiționala Sântilie. *Versuri:* Victor Tudoran: Noapte de dor; Dimitrie Danciu: Troiță. Mai are cronica literară, cronica Săceleană, cronici mărunte.

Editura acestei reviste a tipărit o valoroasă lucrare istorică, scrisă de cunoscutul și harnicul istoric brașovean Aurel A. Mureșianu. Cartea aceasta tratează despre elementul strein din Țara Bârsei și în special din cele șapte sate românești. Se intitulează Originea Ceangăilor din Săcelele Brașovului. Aceasta constituie o mare contribuție istorică pentru a cunoaște vechimea elementului românesc pe aceste locuri.

Românizarea e o tribună naționalistă ce apare la București condusă de Al. Bertea. Condeiul tânărului scriitor C. Pârlea ilustrează atât de frumos partea literară a ziarului. Articole semnează mare parte din publiciștii capitalei și ai provinciei.

Cugetul Clar, (noul sămănător) pe care îl conduce d-nul N. Iorga, continuă să apară în fiecare săptămână, activând pentru o literatură serioasă și mai la adăpost de invazia streină și în special cea evreiască.

Am mai primit la redacție următoarele reviste: Buceagul, Eu și Europa, cu colaborarea marelui poet Alan Cotruș, Festival, Deșteptarea României. Restul revistelor se vor menționa în numărul viitor.

Dimitrie Danciu.

+

Note și încrustări

Asociația Scriitorilor Români din Ardeal. Inițiativa Scriitorilor din Ardeal de a se constitui în Asociație, a fost cât se poate de binevenită, căci odată ce această Asociație a luat ființă, a și început o febrilă activitate pentru promovarea culturii în Ardeal și o largă afirmare a tinerilor scriitori. Aceasta o dovedesc pe deplin și frumoasele ședințori literare ce au avut loc în diferite centre culturale din Ardeal.

S'a discutat înființarea „*Academiei Libere pentru Literatură și Artă*", fapt destul de îmbucurator pentru noi ardelenii și stimulent pentru restul țării. Președintele asociației, d-nul Victor Papilian, harnicul și talentatul scriitor și dramaturg, își va da toată osteneala să ducă la îndeplinire acest frumos început de prosperarea literaturii și artei în Ardeal.

Octav Sargețiu, proaspătul nostru calaborator, va tipări în primăvară, la editura Fundațiilor Regale, un volum de poezii întitulat: „*Vad de cântece și stele*". Menționăm că versurile sale i-au fost solicitate pentru vre-o 6 antalogii.

C. Pârlea, ramură din arborele generației noui, își împarte sufletul și gândurile la multe publicații literare de renaștere națională. Deși trăește în Capitala, îndrăgit de mirajul și farmecul provinciei, o descrie atât de frumos.

+

In numărul viitor se vor recenza:

Grigore Nandriș: *Aurel C. Popovici*
Pimen R. Constantinescu: *România și Italia*
Lutz Korodi: *Deutsche Bilanz in Südosteuropa*
C. Munteanu: *Cântece pentru fata bătrână*
Teodor Al. Munteanu: *Viori de lut*
Aurel A. Mureșianu: *Originea Ciangăilor*, etc.

CERCUL REVISTEI:

a) *Colaboratori:* A. P. Bănuț, scriitor; Eftimie Mărculescu, prof. adv. publ.; V. Branisce, ziarist, f. senator; Ioan Brotea, ziarist; Dr. Liviu Câmpeanu, medic publ.; Lucian Costin, scriitor; Dr. Petru Debu, preot f. senator; Mihail Dragomirescu, prof. univ.; Al. Florea, preot publ.; Valer Maximilian, prof.-pictor; Aurel A. Mureșianu, publ.; Dr. P. Nistor medic, Silvia Stoica-Noaghea; Ecat. Pitiș, scriit.; I. Prișcu, preot publ.; Dr. T. Prișcu, medic, primarul Municipiului; Dr. C. Sassu funcț. sup.; Oct. Șireagu publ.; Victor Tudoran, publ.; Gh. Tulbure insp. gen. șc. publ.; Ioan Grigorie, publ.; Irodion Creangă, primar.

a) *Sprijinitori:* Ion Lapedatu, f. ministru, Ioan Ionică, f. senator, dr. Gh. Brătănescu, prefect, Gh. Cuteanu, f. prefect, Iancu Nan, f. prefect, V. Munteanu, inspector, Dr. C. Voicu, f. primar, Gh. Enescu, dir. Casa Asig. Soc., cpt. T. Teodorescu, I. Pizo, preot, Dr. C. Oancea, medic primar, Nicu Suciu-Sibianu, funcț. sup., Ing. Baiu Crăciun.

Către

Onor. Biblioteca „Astra"

Brașov

Bul. Ferdinand

Tipografia Markus Brașov, Str. Regina Maria No. 25. — Telefon 989